

Η Αργυρώ

Με την είσοδό της στο πρότυπο σχολείο της Αθήνας
ένιωσε μια φοβερή στομαχική διαταραχή. Και την ημέρα
που σκοτείνιασαν τα μάτια της απ' το θυμό,
συνειδητοποίησε μια πραγματικότητα που την τρόμαξε.

Η συνεργασία αποδείχτηκε καθαρή ουτοπία.

*

Μέσα σ' εκείνο το κλίμα της φανφάρας, της επίδειξης και
της προβολής, η Αργυρώ της φάνηκε γνήσια, καλόκαρδη,
ήρεμη, ταπεινή. Είχε μείνει έκπληκτη, όταν τη γνώρισε,
από την έντονη συγκίνηση που της προκάλεσε η
λεπτοκαμωμένη συνάδελφος.

Στις ερωτήσεις, τις περισσότερες φορές, απαντούσε με ένα
ευγενικό ανεπαίσθητο χαμόγελο. Ήταν κλειστή,
απρόσιτη, λιγομίλητη, μοναχική. Έτσι, δεν ήξερε ποτέ τι
ακριβώς περνούσε από το μυαλό της. Δεν έκανε, ωστόσο,
καμιά προσπάθεια να τη γνωρίσει.

Αντιλαμβανόταν την τεράστια διαφορά που τις χώριζε και
διαπίστωνε, σατισμένη από τον ίδιο της τον εαυτό ότι
ούτε καν την ένοιαζε. Η Αργυρώ ήταν πρόθυμη να
συνεργαστούν για το καλό των μαθητών κι αυτό της
αρκούσε.

*Με τόση αλήθεια που την είχε αγαπήσει με πίστη σίγουρη
τα πάντα έδινε για εκείνη.*

*

Χάρηκε την απόλυτη οικειότητα του χαμόγελού της καθώς της έδειχνε το όνομά της δίπλα στο δικό της κάτω από το κείμενο που είχε στείλει στο περιοδικό του Συλλόγου τους. Καθότι η ψυχή της ήταν ανυποψίαστη, στην αρχή δεν είχε προσέξει τον τρόπο που η Αργυρώ την πλησίαζε. Πολύ αργότερα αντιλήφθηκε ότι την οσφραίνονταν και να την παρακολουθούσε με την άκρη του ματιού.

Ποια να ήταν αλήθεια η Αργυρώ;

Άπειρες φορές έκανε τούτη την ερώτηση στον εαυτό της όταν το καλοκαίρι, αποτραβηγμένη στο καταφύγιο της, κοίταζε ήσυχα από το μπαλκόνι μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι της προς όλα τα σημεία του νοητού κύκλου της θάλασσας. Την ώρα που έδυε ο ήλιος μετρούσε την απόσταση που απλωνόταν ανάμεσά τους προσπαθώντας να καταλάβει την υπόσταση της και τις αρχές που καθόριζαν την ύπαρξή της.

Η επιβουλή της τη φόβισε. Πολύ περισσότερο από οποιονδήποτε αντίπαλο. Ήταν σαν να είχε πέσει πάνω της βόμβα.

*

Ο πόλεμος στο Ιράκ είχε ξεσπάσει. Τα καθημερινά ανακοινωθέντα μιλούσαν για τη φρίκη των εχθροπραξιών. Οι γονείς ανησυχούσαν. Πολλοί ζητούσαν η εκδρομή να

αναβληθεί. Εκείνη τους είχε καθησυχάσει. Οι Βρυξέλλες και το Παρίσι βρίσκονταν μακριά από το πεδίο μάχης. Δεν είχαν να φοβηθούν τίποτα.

Θα φρόντιζαν τα παιδιά σαν να ήτανε δικά τους.

*

Την επομένη, όταν ξύπνησε το πρωί, ένιωσε το στόμα της ξερό και χιλιάδες βελόνες σε όλο της το κορμί. Δεν ήταν διατεθειμένη να αναλάβει την ευθύνη του οικονομικού μέρους της εκδρομής -ήταν βραχνάς γι' αυτήν- ούτε να έρθει σε ρήξη με το διευθυντή. Ήταν αποφασισμένη να μη δεχτεί. Διαφορετικά θα αποχωρούσε από την εκδρομή.

Τη συγκίνησε η άρνηση της Αργυρώς να συνοδέψει τους μαθητές αν δεν ερχότανε μαζί τους.

*

Σε αντίθεση με τις εκδρομές στις πόλεις του Βελγίου που είχαν κυλήσει μέσα σ' ένα ανάλαφρο πνεύμα, στην εκδρομή για το Παρίσι υπάρχει μια ανύποπτη ένταση που συμμαχεί με την έκπληξη. Ο δροσερός αέρας διεγείρει τις αισθήσεις. Η Αργυρώ αγνώριστη. Ανακτά σφρίγος καθώς πλησιάζουνε στο σύνορα της Γαλλίας. Κάθε τόσο στήνεται στο μικρόφωνο καλώντας τους δικούς της μόνο

μαθητές να παρουσιάσουν τις εργασίες τους. Οι γαλάζιες
ίριδες των ματιών της εκπέμπουν πείσμα κι
αποφασιστικότητα.

Εκείνη απορεί γιατί δεν επιτρέπει και στους μαθητές της
να μιλήσουν. Δεν φέρνει, ωστόσο, αντίρρηση για να μη
μεγαλώσει την ένταση.

Ξαφνικά, στο έμπα πάνω του νερού, μια δικιά της
μαθήτρια παίρνει το μικρόφωνο και δείχνοντας στα παιδιά
από το παράθυρο του λεωφορείου το Σηκουάνα, αρχίζει ν’
απαγγέλλει το ποίημα του Jacques Prevert:

*Qui est là
toujours là dans la ville
et qui pourtant sans cesse arrive et qui
pourtant sans cesse s'en va*

*C'est un fleuve répond un enfant un
devineur de devinettes Et puis l'œil
brillant il ajoute Et le fleuve s'appelle
la Seine quand la ville s'appelle Paris
et la Seine c'est comme une personne
Des fois elle court elle va très vite
elle presse le pas quand tombe le soir
Des fois au printemps elle s'arrête et
vous regarde comme un miroir et elle
pleure si vous pleurez ou sourit pour
vous consoler et toujours elle éclate
de rire quand arrive le soleil d'été.*

Μα η πιο απρόβλεπτη απ’ όλες τις εκπλήξεις ήταν όταν,
στο δρόμο της επιστροφής για τις Βρυξέλλες, οι μαθητές

της άρχισαν ομόφωνα ν' απαγγέλλουν το ποίημα του Jean
Brusse :

Au revoir, Paris !

Partir, c'est mourir un peu.

C'est triste

de quitter un

ami, de

quitter Paris,

Montmartre,

le

Louvre,

la Seine,

l'Arc de Triomphe

et la Tour Eiffel,

les Champs Elysées et

Notre-Dame.

le café aux terrasses, le

soleil du Luxembourg, la

chambre d'hôtel avec

les toits de Paris devant

la fenêtre. Paris :

Au revoir.

*

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Το ρεύμα στο ξενοδοχείο κόβεται την ώρα που λούζεται. Το κινητό χτυπάει. Βγαίνει στα τυφλά από το λουτρό και απαντάει στη φωνή της Αργυρώς που την καλεί να κατεβεί αμέσως στο φουαγιέ. Δεν καταλαβαίνει τι είναι τόσο επείγον. Πριν λίγες μόνο ώρες έπιναν μαζί κρασί στη Μονμάρτρη και μόλις πριν μισή ώρα είχαν γυρίσει στο ξενοδοχείο. Δεν έχει ακόμη ετοιμάσει τις αποσκευές της, της εξηγεί. Μήπως θα μπορούσαν να συνεδριάσουν χωρίς εκείνη; Η Αργυρώ επιμένει. Η παρουσία της είναι πάρα πολύ σημαντική.

Ένωσε ανίκανη να βγάλει συμπεράσματα όταν η Αργυρώ τους ανακοίνωσε ότι είχε κανονίσει ήδη από την Αθήνα να παραμείνει στις Βρυξέλλες για να περάσει εκεί τις διακοπές μαζί με το σύζυγό της που επρόκειτο να έρθει.

Απόρησε πώς μπόρεσε και βασίστηκε στη φιλία της για να τη στηρίξει. Να πείσει τις άλλες δυο συνοδούς να γυρίσουν στην Αθήνα χωρίς εκείνη; Πώς το σκέφτηκε ότι θα συμφωνούσε; Και για ποια φιλία της μιλούσε; Μαζί δεν είχαν καθίσει σε μια καφετέρια στη λεωφόρο «Σεν Μισέλ»; Οι δυο τους, δε συζητούσαν εκεί εύθυμα για τις διακοπές πίνοντας καφέ; Γιατί δεν της είχε κάνει καμιά μνεία νωρίτερα για τα σχέδια της ώστε να της δώσει περιθώρια να σκεφτεί;

Τη ζωή της θα μπορούσε να διακινδυνεύσει, όχι, όμως, την ασφάλεια των μαθητών. Μαθητών του Γυμνασίου!

*

Ούτε κατά διάνοια δε φανταζόταν την κατεύθυνση που θα ακολουθούσε η λογική της Αργυρώς. Αντίκρισε την αλήθεια όταν οι περιστάσεις ξεσκέπασαν τις προθέσεις της αναγκάζοντάς την να πετάξει το προσωπίο της. Μαθαίνει, τυχαία, ότι έχει δώσει για δημοσίευση στο λεύκωμα του σχολείου ένα κείμενο για την εκδρομή τους. Αναφέρει και τα ονόματα των συνοδών. Όταν τη ρωτάει μήπως έπρεπε να συντάξουν το κείμενο μαζί ή, τουλάχιστον, να την ενημέρωνε ότι αυτή αναλάμβανε να το γράψει η Αργυρώ απαντάει πεισματικά: «Σε ελεύθερο κράτος δε ζούμε; Δεν έχω δικαίωμα να γράψω ότι θέλω;»

Εκείνη την ατένισε με ένα μείγμα απορίας και συμπόνιας. Έχει μια υποψία για τις ύπουλες διαθέσεις της. Θέλει να προλάβει το κακό! Την παρακαλάει να της το δείξει.

Ανένδοτη η Αργυρώ. Επαναλαμβάνει: Είναι ελεύθερη να κάνει ότι θέλει!

*

ΤΕΛΗ ΙΟΥΝΙΟΥ

Η συνεδρίαση φτάνει στο τέλος. Αρχίζουν να μοιράζουν το λεύκωμα του σχολείου. Εκείνη το παίρνει διστακτικά κι αρχίζει να το ξεφυλλίζει. Τα μάτια της πέφτουν στις φωτογραφίες που δείχνουν την Αργυρώ να φροντίζει τους μαθητές σαν Μητέρα Τερέζα!

Για κάμποση ώρα, που δεν ξέρει πόσο κράτησε, τρέμει για τα καλά. Ο διευθυντής τη σταματάει στο διάδρομο και τη ρωτάει: «Τι τρέχει, τι πάθατε; Γιατί φεύγετε; Έχει μπουφέ

στη διπλανή αίθουσα, δε θα πάρετε τίποτα; Είναι εκεί κι η Αργυρώ. »

Η έκφρασή του δηλώνει απορία. Θαύμαζε τη συνεργασία τους.

*

Στο σπίτι την περιμένει η χαριστική βολή. Το τηλέφωνο χτυπά την ώρα που βάζει το κλειδί στην κλειδαρότρυπα. Μόλις που προλαβαίνει να σηκώσει το ακουστικό. Της ανακοινώνουν ότι δεν μπορούν να δημοσιεύσουν στο περιοδικό του Συλλόγου το κείμενο που τους έστειλε από το σχολείο τους η συνάδελφος Σιωπή... Έχει πολλά λάθη, προσθέτει η διστακτική φωνή. Καινούρια σιωπή... Ο θυμός μέσα της φουντώνει. Την κατακλύζει. Ύστερα νιώθει να αδειάζει. «Δε γνωρίζω τίποτα για το κείμενο ...», αποκρίνεται.

Τα βράδια στοχάζεται τους λόγους που την έφεραν μαζί με την Αργυρώ. Δεν μπορεί να δει τίποτα, τίποτα να κρίνει.

Μια αιμάτινη κλωστή σφίγγει το στομάχι της.